

وزیر پست و تلگراف - لایحه ایست برای استخدام يك نفر متخصص بلژیکی برای اداره پست توسط وزارت پست و تلگراف پیشنهاد میشود .

رئیس - به کمیسیون خارجه و پست - تلگراف مراجعه میشود . جلسه آنبه روز سه شنبه نوزدهم چهار ساعت قبل از ظهر دستور .

اولا - همین لایحه راجع با استخدام مستخدمین آمریکائی اگر حاضر شود ثانیا - لایحه ممیزی عمومی ثالثا - لایحه وزارت فوائد عامه راجع به هیئت اهرامی بسواحل بحر خزر - رابعاً - رایورت کمیسیون بودجه راجع بحقوق عادل خان زیاد خانوف .

شیخ الاسلام اصفهانی - اجازه مرخصی بنده را گوشزد آقایان نمایندگان فرمودید .

رئیس - آقای شیخ الاسلام تقاضای چهل و پنج روز مرخصی کرده اند کمیسیون تصویب کرده - رأی میگیریم آقایانی که مرخصی ایشان را تصویب میکنند قیام فرمایند .

(اغلب نمایندگان قیام نمودند) تصویب شد . (مجلس يك ساعت و نیم بعد از ظهر ختم شد) .

مؤمن الملك

جلسه ۱۳۳
صورت مشروح مجلس يوم سه شنبه نوزدهم محرم ۱۳۴۱ مطابق بیستم سنبله ۱۳۰۱

مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای تدین نایب رئیس تشکیل گردید

(صورت مجلس يوم یکشنبه هجدهم سنبله را آقای امیر ناصر قرائت نمودند)

نایب رئیس - آقای فتح الدوله (اجازه)

فتح الدوله - در صورت جلسه آقای سردار جنک را غایب بدون اجازه نوشته اند در صورتی که ایشان مریض بستری هستند .

نایب رئیس - بسیار خوب اصلاح می شود دیگر فرمایشی نیست ؟ آقای سلطان العلماء

(اجازه)

سلطان العلماء - راجع بلایحه قانون ممیزی در جلسه گذشته بنده عرضی نکردم که فقط اراضی مخارج دارد و مخارج را باید مالک بدهد عرض کردم دو عشر را در املاک قنات آب و یک عشر را در املاک رود آب که میدانستم زیرا مخارج ملک منحصر بهمان تنقیه نهر و خرج قنات نیست مخارج دیگر هم دارد و عرض کردم این تبصره را زاید میدانم بجهت اینکه اگر خدای نخواسته در املاک آبی در زراعت

بائیزه نقصانی حاصل بشود در بهره جبران خواهد شد بمسک املاک دیم که اگر خدای نخواسته خشکسالی بشود مضرات کثیره برای مالک رخ خواهد داد و مخارج زیادی از قبیل اهانه برعایا و غیره بر او تحمیل خواهد شد و از این نقطه نظر بود که عرض و تقاضا کردم تبصره حذف شود فقط عرض کردم مخارج املاک دیم هم باید موضوع شود

نایب رئیس - این هم اصلاح میشود آقای شریعتمدار در صورت مجلس فرمایشی دارید؟

شریعتمدار - بنده هم میخواستم عرض کنم که آقای سردار جنک مریض هستند .

نایب رئیس - این مسئله گفته شد دیگر کسی فرمایشی ندارد ؟ اظهاری نشده .

نایب رئیس - صورت جلسه تصویب شد دستور جلسه چنانچه در جلسه قبل اعلام شده است اولاً استخدام هشت نفر مستخدم آمریکائی دوم لایحه مستمری عمومی بمدهم لایحه تأدیه فرضیه از طرف دولت لایحه استخدام هشت نفر متخصص آمریکائی از کمیسیون خارجه و بودجه رسیده است لکن طبع و توزیع نشده و چندان تغییر می دهد در آن داده نشده اگر آقایان تصویب بفرمایند مطرح مذاکره شود والا طبع و توزیع شود (آقای آقاسید یعقوب)

(اجازه)

آقاسید یعقوب - بنده مخالفم با اینکه قبل از طبع و توزیع جزء دستور شود باید طبع و توزیع شود تا مستحضر شده و درست رأی بدهیم

نصرت الدوله - (مخبر کمیسیون) اولاً خاطر آقایان را متوجه میکنم که دولت فوریت تصویب لایحه استخدام متخصصین آمریکائی را تقاضا کرده است و در روز آن لایحه در کمیسیون مطرح شد و آقایان اعضا کمیسیون هم رأی خود را اظهار داشتند و همانطور که آقای نایب رئیس هم فرمودند رأی رتی که از طرف کمیسیون مجلس تقدیم شده چندان بالایحه دولت فرقی نکرده و لایحه دولت هم چند روز قبل طبع و بین آقایان توزیع شده و باید ملاحظه تقاضای فوریت دولت را هم نمود زیرا پنج شش روز دیگر این مستخدمین مجبورند از امریکاکرکت نمایند بنابراین بنده هم تقاضا می کنم مجلس قبول کند و امروز این مطلب جزء دستور مطرح شود

نایب رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - بنده خواستم عرض کنم که اگر در کمیسیون ها این لایحه را تغییر داده اند و اصلاحاتی در آن شده است که باید طبع و توزیع شود و در جلسه

دیگر در آن مذاکره شود و اگر اصلاحاتی در آن نشده و همان لایحه پیشنهادی دولت است که امروز مطرح شود

نایب رئیس - عرض کردم چندان تغییری نکرده آقا میرزا سید حسن کاشانی .

(اجازه)

آقا میرزا سید حسن کاشانی - بنده هم می خواستم عرض کنم چنانچه فرمودید در لایحه پیشنهادی دولت کمیسیون ها چندان اصلاحی نکرده اند و تقریباً همان پیشنهاد دولت است خوب است امروز مطرح شود

نایب رئیس - اگر آقایان اجازه فرمایند در این موضوع رأی گرفته شود آقایانی که تصویب میفرمایند امروز این لایحه مطرح شود قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد راپرت کمیسیون ها قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون خارجه لایحه ۷۰۷۹ دولت را راجع با استخدام هشت نفر مستخدمین آمریکائی برای مالیه تحت مطالعه در آورده ملیت مستخدمین مذکور را تصدیق مینماید

فیروز در جلسه دوشنبه نوزدهم سنبله کمیسیون بودجه لایحه ۷۰۷۹ دولت را راجع به استخدام هشت نفر متخصص مالیه آمریکائی تحت مطالعه در آورده مواد آنرا با اصلاحات ذیل تصدیق و برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم مینماید

ماده اول - مجلس شورای ملی بدولت اختیار میدهد هشت نفر متخصص مالیه تبعه دول متحده امریکا را که اسامی و حقوق آنها ذیلا شرح داده میشود استخدام نمایند .

۱ - مستر ارلی دوهزار دلار
۲ - مستر بکاسکی ده هزار دلار
۳ - مستر گور »
۴ - مستر بیگار »
۵ - مستر میچیل هفت هزار و پانصد دلار
۶ - مستر مور هفت هزار و پانصد دلار
۷ - مستر مکورماک هفت هزار و پانصد دلار
۸ - مستر گارد هفت هزار و پانصد دلار

ماده دوم - دولت باید خانه و اثاثیه برای تمامی مدت کثرتات متخصصین مزبور تهیه نماید

ماده سوم - مستخدمین فوق الذکر بر طبق ماده ۱ قانون استخدام رئیس کل مالیه ایران مورخه چهارم اسد ۱۳۰۱ مسئول رئیس کل مالیه خواهند بود

ماده چهارم - سایر شرایط کثرتات استخدام متخصصین مزبور از قبیل مدت و

غیره باستثنای اختیارات و ماده ۵ قانون چهارم اسد که مخصوص رئیس کل مالیه است مطابق شرایط کثرتات دکتر میلیسیو است که در آن قانون تصریح شده است فقط مدت استخدام مستر بیگار که در امور بانك و اصلاح سکه تخصصی دارد یکسال خواهد بود .

ماده پنجم - برای مخارج مسافرت رئیس کل مالیه و هشت نفر متخصصین فوق الذکر و ۴ نفر اعضاء مخصوص رئیس کل مالیه که بر طبق ماده چهاردهم قانون مورخه چهارم اسد ۱۳۰۱ در معیت رئیس کل مالیه میباشد مبلغ سی هزار دلار به عنوان اعتبار تصویب می شود که بعد از ورود آنها بطهران موافق اسناد خرج حساب آن پرداخته شود

مخبر - قبل از آنچه آقایان نمایندگان داخل مذاکره شوند برای آنچه بجهت آقایان تولید اشکال و زحمت نشود يك توضیحاتی عرض میکنم چنانچه ملاحظه میفرمائید هیچ تغییری

نایب رئیس - خوب است اول موضوع راپرت کمیسیون خارجه را بفرمائید

مخبر - چون هر دو کمیسیون بيك موضوع رأی داده اند و مخبر هم بيكي است تفاوتی ندارد فقط کمیسیون خارجه راجع به هیئت آنها رأی داده است

نایب رئیس - مقصود این است که ترتیب بهم نخورد

مخبر - ماده اول پیشنهادی دولت هیچ تفاوتی با ماده اول پیشنهادی دولت ندارد . از ماده دوم جزئی اصلاحی شده است و بنده مایلیم آن را می خواهم آقایان در لایحه سابق دولت که طبع شده است تصحیح فرمایند ماده دوم پیشنهاد کمیسیون می نویسد :

(دولت باید خانه و اثاثیه برای تمامی مدت کثرتات متخصصین مزبور تهیه نماید) فقط فرقی که بین این ماده ای که کمیسیون پیشنهاد کرده و پیشنهاد دولت هست این است که ماده دومی که دولت پیشنهاد کرده بود دولت را مخیر گذاشته بود که یا خانه و اثاثیه بجهت مستخدمین خودش تهیه کند یا از عوض بهریك از آن ها سالیانه دوهزار دلار از این بابت بدهد و کمیسیون از نقطه نظر صرفه جوئی اینطور صلاح دید که دولت خودش خانه و اثاثیه را بقدر کفایت تهیه نماید و پرداخت دو هزار دلار از این بابت از بین برود چون کمیسیون دیدد دوهزار دلار در سال بجهت سکرایه خانه و اثاثیه در ایران خیلی گران است و شاید دولت با کمتر از این مبلغ می تواند بخوبی بجهت آنها تهیه منزل و اثاثیه بنماید ماده سوم پیشنهاد کمیسیون را هم میخوانم آقایان یادداشت فرمایند :

(مستخدمین فوق الذکر بر طبق ماده ۱۱ قانون استخدام رئیس کل مالیه ایران مستخدمین مزبور از قبیل مدت و

ماده چهارم - سایر شرایط کثرتات استخدام متخصصین مزبور از قبیل مدت و

غیره باستثنای اختیارات و ماده ۵ قانون چهارم اسد که مخصوص رئیس کل مالیه است مطابق شرایط کثرتات دکتر میلیسیو است که در آن قانون تصریح شده است فقط مدت استخدام مستر بیگار که در امور بانك و اصلاح سکه تخصصی دارد یکسال خواهد بود .

ماده پنجم - برای مخارج مسافرت رئیس کل مالیه و هشت نفر متخصصین فوق الذکر و ۴ نفر اعضاء مخصوص رئیس کل مالیه که بر طبق ماده چهاردهم قانون مورخه چهارم اسد ۱۳۰۱ در معیت رئیس کل مالیه میباشد مبلغ سی هزار دلار به عنوان اعتبار تصویب می شود که بعد از ورود آنها بطهران موافق اسناد خرج حساب آن پرداخته شود

مخبر - قبل از آنچه آقایان نمایندگان داخل مذاکره شوند برای آنچه بجهت آقایان تولید اشکال و زحمت نشود يك توضیحاتی عرض میکنم چنانچه ملاحظه میفرمائید هیچ تغییری

نایب رئیس - خوب است اول موضوع راپرت کمیسیون خارجه را بفرمائید

مخبر - چون هر دو کمیسیون بيك موضوع رأی داده اند و مخبر هم بيكي است تفاوتی ندارد فقط کمیسیون خارجه راجع به هیئت آنها رأی داده است

نایب رئیس - مقصود این است که ترتیب بهم نخورد

مخبر - ماده اول پیشنهادی دولت هیچ تفاوتی با ماده اول پیشنهادی دولت ندارد . از ماده دوم جزئی اصلاحی شده است و بنده مایلیم آن را می خواهم آقایان در لایحه سابق دولت که طبع شده است تصحیح فرمایند ماده دوم پیشنهاد کمیسیون می نویسد :

(دولت باید خانه و اثاثیه برای تمامی مدت کثرتات متخصصین مزبور تهیه نماید) فقط فرقی که بین این ماده ای که کمیسیون پیشنهاد کرده و پیشنهاد دولت هست این است که ماده دومی که دولت پیشنهاد کرده بود دولت را مخیر گذاشته بود که یا خانه و اثاثیه بجهت مستخدمین خودش تهیه کند یا از عوض بهریك از آن ها سالیانه دوهزار دلار از این بابت بدهد و کمیسیون از نقطه نظر صرفه جوئی اینطور صلاح دید که دولت خودش خانه و اثاثیه را بقدر کفایت تهیه نماید و پرداخت دو هزار دلار از این بابت از بین برود چون کمیسیون دیدد دوهزار دلار در سال بجهت سکرایه خانه و اثاثیه در ایران خیلی گران است و شاید دولت با کمتر از این مبلغ می تواند بخوبی بجهت آنها تهیه منزل و اثاثیه بنماید ماده سوم پیشنهاد کمیسیون را هم میخوانم آقایان یادداشت فرمایند :

(مستخدمین فوق الذکر بر طبق ماده ۱۱ قانون استخدام رئیس کل مالیه ایران مستخدمین مزبور از قبیل مدت و

ماده چهارم - سایر شرایط کثرتات استخدام متخصصین مزبور از قبیل مدت و

غیره باستثنای اختیارات و ماده ۵ قانون چهارم اسد که مخصوص رئیس کل مالیه است مطابق شرایط کثرتات دکتر میلیسیو است که در آن قانون تصریح شده است فقط مدت استخدام مستر بیگار که در امور بانك و اصلاح سکه تخصصی دارد یکسال خواهد بود .

ماده پنجم - برای مخارج مسافرت رئیس کل مالیه و هشت نفر متخصصین فوق الذکر و ۴ نفر اعضاء مخصوص رئیس کل مالیه که بر طبق ماده چهاردهم قانون مورخه چهارم اسد ۱۳۰۱ در معیت رئیس کل مالیه میباشد مبلغ سی هزار دلار به عنوان اعتبار تصویب می شود که بعد از ورود آنها بطهران موافق اسناد خرج حساب آن پرداخته شود

مخبر - قبل از آنچه آقایان نمایندگان داخل مذاکره شوند برای آنچه بجهت آقایان تولید اشکال و زحمت نشود يك توضیحاتی عرض میکنم چنانچه ملاحظه میفرمائید هیچ تغییری

نایب رئیس - خوب است اول موضوع راپرت کمیسیون خارجه را بفرمائید

مخبر - چون هر دو کمیسیون بيك موضوع رأی داده اند و مخبر هم بيكي است تفاوتی ندارد فقط کمیسیون خارجه راجع به هیئت آنها رأی داده است

علمی هستند یا در ادارات مالبه امریکاهم عملیاتی داشته اند اگر فقط متخصصین علمی باشند یعنی فقط تحصیل علم مالبه کرده باشند گمان نمی کنم آنطوریکه مامی خواهیم از آنها استفاده کنیم بشود از آنها استفاده کرد ولی اگر متخصصین علمی

و عملی هر دو باشند بنده مخالفتی ندارم **رئیس الوزرا** - اگر در مقدمه لایحه ملاحظه کرده باشید در آن جا تصریح شده است که اغلب این مستخدمین در ادارات مالبه آمریکا مستخدم بوده اند و تجربیات عملی دارند شاید یکی در نفر آنها در ادارات مالبه نبوده اند ولی بعد از اینکه آنها را هم دولت آمریکا معرفی نموده البته متخصصین لایقی را پیشنهاد کرده است که لیاقت اداره کردن مالبه داشته باشند و برای این دو سه نفر نباشد ایرادی گرفت

نایب رئیس آقای کازرانی «اجازه»

آقا میرزا علی کازرانی - بنده اصولاً با استخدام موافقم و در مایت هم عرضی ندارم و امیدوارم انشاءالله کار هم منحصر بمشغول دادن نباشد لیکن در حقوقی که برای آنها تعیین شده مبینیم حقوقی است که حقیقتاً فوق طاقت ماست یعنی حقوق بعضی از آنها دو برابر حقوق وزراء ما است و حقوق بعضی مساوی با حقوق وزراء نمی باشند یعنی دانم آیا این اشخاص در آمریکا همین اند از حقوق می دانند؟ آیا می شود در آمریکا حقوق که بمستخدمینشان می دهند شباهتی بتمام دنیا نداشته باشد؟ بنده اطلاع دارم در فرانسه و انگلستان و بلژیک حقوقی که بمستخدمین داده می شود خیلی کمتر از این مبلغ ها است و این حقوقی که باین اشخاص داده می شود اغلب در سال چهارده هزار تومان و بعضی ها ده هزار و خورده میشود و در حقیقت خیلی زیاد است اگر وسائلی دولت در نظر دارد دولت برای تخفیف این حقوق میندول دارد و البته دولت آمریکا هم که نظر مساعدت با دولت ایران دارد و از اوضاع مالبه هم مملکت مطلع هست در این باب مساعدت خواهد کرد عرض دیگرم راجع بدلاز است پول مملکت مانده دلار است و نه فرانک و نه یوند خوب است دنیا آبی می توانید یک دولتی را نشان بدهید که یک مستمری از خارج برای خود بیاورد و پول دیگری غیر پول مملکت خود باو حقوق بدهد

بولی که در مملکت ما رایج است قران است تومان است دلار یعنی چه؟ مخبر - در این قسمت هائی که مذکور میشود بنده بسکوت گوش دادم اغلبش را این است که مبینیم تمام این مذاکرات که با حرارت میشود تکرار مطالبی است که در

موقع گذراندن قانون استخدام کتر میلیسیو در مجلس شده است تمام این ایرادها و دلایل در سابق شنیده شده است و جواب هم بنحو کامل داده شده حالا بعضی از آقایان اگر میخواهند دمرتبه ادای وظیفه کرده و آن مخالفت های خود با دآوری فرمایند ما هم ادای وظیفه مان را برای دادن میکنیم فقط در موضوع زیادی حقوق که آقای کازرونی اظهار کردند این مسئله را بنده هم تصدیق میکنم که این مبلغ بنظر بنده خیلی مهم میباشد البته وقتی نگاه میکنیم یک مستخدم امریکائی در سال ده هزار دلار حقوق میبرد بنظر تان زیاد میباشد ولی اینطور نیست بنده عرض میکنم مقصود ما از استخدام این اشخاص اصلاحات کارهای مملکت است فقط دلخواهی ما این نیست که یک نفر خارجی هم در این مملکت میآوریم و بر خوردن رئیس نزار میبدهیم خیر برای اصلاحات مملکت میآوریم و البته برای این کار اشخاصی لایق و خوب و متخصص باید

انتخاب سه کنیم و اشخاصی که لیاقت اداره کردن این قبیل اداراتی که آقای رئیس الوزرا متذکر شدند داشته باشند و در مملکت خودشان هم آن سابقهها را داشته باشند در امریکا با حکم ترا این مبلغ نمی شود استخدام نمود در دهان مملکت خودشان هم تقریباً همین مقدار حقوق میگیرند منتهی این اضافه که بآنهاداده میشود برای خارج شدن آنها از مملکت خودشان و رفتن بیک مملکت غریب است آقای کازرونی میفرمایند که ما استدعا کنیم استرحام کنیم باین - حقون تخفیف داده شود برای چه تخفیف بخواهیم؟ اگر نمیخواهیم مملکتان اصلاح شود اصلاً خوب است در این خط داخل نشویم و اگر میخواهیم اصلاح شود باید اساس اصلاح را فراهم کرد از دولت امریکا که ما تقاضا میکنیم برای این مستخدمین معین نمایم یک مدت بزرگی بگردن ما می گذارد زیر نوکرمانیست معمول یک دولت نیست که مستخدم برای یک دولت دیگر تهیه کند یا آدرس مستخدمینی را بیاورد بلکه فقط برای همراهی با ما حاضر شده و یک اشخاص لایقی که با معرفتی می کنند و مسلم بدانید یک دولتی که این همراهی را میکند ملاحظه خوبی مستخدم را می کند نه ملاحظه اینکه صد یا یانصد دلار زیادتر و کمتر حقوق میبرد نمایان مستخدمین نه تنها باید مملکت ما را اصلاح کنند بلکه بایستی شرافت مملکت خودشان را هم حفظ کنند تجربیاتی که برایمان حاصل شده با یاد میدهد که ما یا نباید مستشار بیاوریم یا اگر میآوریم باید سعی کنیم در خوب بودن و تخصص آنها و الوادیر هشت نفر یکی هزار یا دوهزار دلار زیادی تفاوتی چندین در جمع و خرج امروزه مملکت مانمی کند و البته در صورتی که قابل باشند

و ادارات ما اصلاح شوند چندین برابر این صرفه جوئی که حالا آقای کازرونی در نظر دارند صرفه خواهیم برد بنابر این بنده گمان میکنم این حقوق ها زیاد نیست در مسئله دلار هم چون این مذاکره در همان موقعی که کنترات دکتر میلیسیو در مجلس مطرح بود بنده و هیئت دولت جواب عرض کردیم دیگر ازومی تکرار آن نمی بینیم (جمعی گفتند مذاکرات کافی است)

نایب رئیس - رأی میگیریم - آقایانیکه با ماده اول موافقت فرمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد ماده دوم - دولت باید خانه و اثاثیه برای انامی مدت کنترات متخصصین مزبور تهیه نماید **نایب رئیس** - آقای آقاسید یعقوب (اجازه)

آقاسید یعقوب - چون آقای مخبر فرمودند آقایان اظهار حرارت میکنند بنده عرض میکنم حق دارم در موقع مخارج تا قدری که بتوانم با ادای وظیفه قیام نمایم زیرا قانون اساسی ما حق داده است که نظارت در جمع و خرج مملکت بکنم بعلاوه نظر بنده نظر بلندی نیست بنده آخوند هستم و تصور میکنم مخارج همه مثل خود من بیش از چهل و پنجاه تومان نباشد بنده فقیر هستم و نماینده فقرا هستم و از روی همین ترتیب باید اگر مستخدمی میآوریم باو حقون بدهیم مستخدم را برای ملت ایران میآوریم بنابر این اگر حوادثی شده است از این نقطه نظر بوده موافقت افق سیاست و مدارک و مخارج خودم حجت می کنم اما راجع باین ماده گمان نمی کنم آنچه دولت پیشنهاد نموده بهتر باشد از آنچه که کمیسیون تصویب کرده است دولت پیشنهاد نموده بود که بدولت اجازه داده شود یا خانه و اثاثیه برای آنها تهیه نمایند یا هر یک دوهزار دلار بدهند ولی کمیسیون فقط قید کرده است دولت باید که خانه و اثاثیه برای آنها تهیه کند بعقیده بنده مجلس باید برای دولت یک اعتباری معین نماید که در حدود آن اعتبار خانه و اثاثیه تهیه نماید خود دولت ملاحظه اعتبار را کرده بود و دو هزار دلار پیشنهاد نموده بود این کمیسیون هیچ قید اعتباری نموده چون معین نموده است که تا چه حدودی دولت می تواند این خرج را بکند بنده نمی توانم باین ماده رأی بدهم زیرا ممکن است دولت فردا یک صورت خرجی بیاورد که از دوهزار دلار هم بیشتر خرج شده باشد خوب است آقای مخبر توضیح بدهند تا بنده قانع شوم که اگر زیاد بر این دوهزار دلار خرج شد چه خواهد شد؟

نایب رئیس - آقای آقاسید یعقوب (اجازه) مستشار السلطنه - آقای آقای یعقوبی فرمایند من نماینده فقرا صلاح مملکت را در صرفه جوئی می دانم بنده گمان می کنم اگر ساعت آقای سید یعقوب خراب بشود چه وقت به آن رجوع نمی کند و به متخصصین اینکار رجوع خواهند کرد البته در صورتی که تصدیق این اشخاص را تصدیق کردیم و تردید برای ما نیامد باید در باب حقوق آنها ملاحظه معلومات و انتظاراتی که ما از آنها داریم حرفی نزنیم و هر قدر در خصوص و اطلاعات آنها دقیق شویم بایم بهمان اندازه نسبت بحقوق آنها هم قدر فراتر گذاریم و البته آنها هم وقتی آمدند با خدمت خواهند کرد و تلافی این مخارج را از راه دیگر خواهند نمود اما اینکه می فرمایند برای خانه و اثاثیه آنها دو هزار دلار در نظر گرفته بود ولی کمیسیون اعتباری برای آن قرار نداده گمان می کنم این ترتیب اصلاح بشود خیلی بهتر باشد که بگوئیم دولت بقدر کفایت بمناسبت مقام آنها لوازمی که برای زندگی لازم دارند تهیه کند و من یقین دارم که اثاثیه منازل فرنگی ها خیلی ارزان تر از اثاثیه ایرانی خواهد شد و گمان می کنم خیلی کمتر از دو هزار دلار هم بشود بنابر این بنده این ترتیب را به ترمی دانم **نایب رئیس** - آقای کازرونی (اجازه)

آقا میرزا علی کازرونی - بنده گمان می کنم در هیچ جای دنیا مرسوم نباشد که به مستخدم علاوه بر حقوق شخصی خانه و اثاثیه داده باشد خانه شخصی که هم ممکن است دانی باشد و هم ممکن است عالی باشد بنظر شخصی است و هم چنین اثاثیه یکی آنچه راجع بکارهای اداری است باید دولت خریداری کند ولی آنچه راجع بشخصی باشد از قبیل اثاثیه شخصی خادم و خادمه اینها بعهده خود مستخدم است بنده نمی فهمم از یک طرف حقوق بگیرند و از طرف دیگر خانه و اثاثیه آبی این ترتیب در سایر ممالک دنیا هم مرسوم است یا خیر؟

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه) اقبال السلطان - آقای آقای سید یعقوب می فرمایند تهیه خانه و اثاثیه مکلف است و حد مخارجش معلوم نیست بلی تصدیق می کنم این عبارت مطلق است ولی قرائن خارجی دلالت می کند که از دو هزار دلار کمتر خواهد بود زیرا در ولایات که برای این اشخاص خانه باید تهیه شود همه خانه را که اجازه نمی دهند و آن خانه ای که هم اجاره می دهند اجاره

نایب رئیس - آقای مستشار السلطنه

آنها در ماه پیش از سی و چهل تومان نخواهد بود و آن اثاثیه هم که برای آنها لازم است با سه پاره چهار صد تومان تمام خواهد شد و کمیسیون ملاحظه کرد که این ترتیب بهتر خواهد بود از اینکه دو هزار دلار برای اینکار اعتبار داده شود باین جهت این ماده را تغییر دادند آقای کازرونی می فرمایند خانه و اثاثیه با خود مستخدمین است دولت وقتی این اشخاص را کنترات می کند با دوهزار دلار حقوق و خانه و اثاثیه استخدام می نماید و این یکی از شرائط استخدام آنها است بنابر این نباید بگویند خانه و اثاثیه برای آنها لازم نیست و اعتراض نمایند

نایب رئیس - رأی می گیریم آقایانیکه ماده دوم را تصویب می کنند قیام فرمایند اکثر نمایندگان قیام نمودند **نایب رئیس** - تصویب شد ماده سوم (بعضون ذیل قرائت شد) ماده سوم - مستخدمین فوق الذکر بر طبق ماده ۱۱ قانون استخدام رئیس کل مالبه ایران مورخه چهارم اسد ۱۳۰۱ مسئول رئیس کل مالبه خواهند بود **نایب رئیس** - آقای ندین (اجازه) ندین - بنده عقیده ام این است که بعد از برج اسد تاریخ سال هم گذارده شود **نایب رئیس** - ستهم دارد مجدداً قرائت می شود و رأی می گیریم (بعضون فوق قرائت شد) **نایب رئیس** - آقایانیکه با این ماده موافقت فرمایند (اغلب قیام نمودند) **نایب رئیس** - تصویب شد . ماده چهارم (بطریق ذیل قرائت شد)

نایب رئیس - آقای ندین مخالفید؟ ماده چهارم - سایر شرایط کنترات استخدام متخصصین مزبور از قبیل مدت و غیره با استثنای اختیارات و ماده ۵ قانون چهارم اسد که مخصوص رئیس کل مالبه است مطابق شرایط کنترات دکتر میلیسیو است که در آن قانون تصریح شده است فقط مدت استخدام مستر بکار کدر امور بانک و اصلاح اینک که تخصص دارد یکسال خواهد بود **نایب رئیس** - مخالفی نیست (اظهاری نشد) **نایب رئیس** - رأی میگیریم آقایانیکه ماده چهارم را تصویب می کنند قیام فرمایند .

(اکثر نمایندگان قیام نمودند) **نایب رئیس** - تصویب شد . ماده پنجم

(شرح آتی قرائت شد) ماده پنجم - برای مخارج مسافرت رئیس کل مالبه و سایر متخصصین سه نفر اعضاء مخصوص رئیس کل مالبه که بر طبق ماده چهارده قانون مورخه چهارم اسد ۱۳۰۱ در معیت رئیس کل مالبه می باشند مبلغ بیست هزار دلار بعنوان اعتبار تصویب میشود که بعد از ورود آنها بطهران موافق اسناد خرج حساب آن پرداخته شود **نایب رئیس** - آقای کازرونی (اجازه)

آقا میرزا علی کازرونی - این ماده مخصوص به خرج مسافرت است خرج مسافرت هم یک چیز متساوی است ام از آنچه مسافر متوسط یا امیان باشد هر قدر هم مخارج فوق العاده باشد بیش از هزار تومان خرج مسافرت نخواهد شد بنابر این بنده نمی فهمم برای مسافرت هشت نفر بیست هزار دلار چرا همین کرده اند (یک نفر از نمایندگان دوازه نفر اند)

کازرونی - دوازه نفر باشند بیست هزار دلار تقریباً بیست و هشت هزار تومان میشود در صورتیکه دوازه هزار تومان کافی است اگر این اعتباری که در نظر گرفته شده مقرون به یک تعمیمی است بعقیده بنده تقریباً مخارج همین قدر است که عرض کردم و اگر چیز دیگری است بنده نمی دانم ولی در هر حال عقیده دارم در نفری هزار تومان کافی است **نایب رئیس** - آقای سدیدالملک (اجازه)

سدیدالملک - آقای کازرونی ملاحظه فرموده اند این مبلغ اعتبار است و بعد از اینکه این اشخاص بطهران آمدند باید اسناد خرج خود را بدهند و البته در صورتی که چیزی زیاد باشد مسترد خواهند داشت - **نایب رئیس** - آقای ندین مخالفید؟ **ندین** - خیر اصلاحی دارم **نایب رئیس** - بفرمائید. **ندین** - این بیست هزار دلاری که در این اعتبار داده شده برای مخارج مسافرت متخصصین است و معلوم است مقصود از متخصصین همین متخصصین هشت گانه هستند که همراه دکتر میلیسیو خواهند آمد ولی این عبارت مطلق است بعقیده بنده خوب است که بعد از متخصصین کله (مزبوره) یا هشت گانه (گانه) اضافه شود زیرا اگر این اصلاح نشود ممکن است شامل متخصصینی هم که بعد استخدام خواهند شد - بشود مخبر - این اصلاح را بنده قبول میکنم نوشته شود . هشت نفر متخصص مزبوره در فوق و سه نفر اعضاء رئیس مالبه **رئیس الوزرا** - پیشنهاد دولت سی هزار دلار بوده است و در کمیسیون

بیست هزار دلار معین شده است و باید عرض کنم اشخاصی که می آیند منحصر به هشت نفر نیستند و بیست و یک نفر نیز در هشت نفر خودشان هستند سه نفر شخصاً و یک نفر هم خود رئیس مالبه و بقیه هم خانواده آنها هستند و بعقیده بنده به همین جهت است که خود مستشار سی هزار دلار اعتبار خواسته است و البته بعد از اینکه وارد شدند صورت حساب میدهند و اگر چیزی زیادی باشد که قابل پذیرفتن نباشد دولت رد می کند لذا بنده عقیده ام این است که همان سی هزار دلار تصویب شود **نایب رئیس** - آقای مخبر کمیسیون این مسئله را قبول می کنند **مخبر** - رأی کمیسیون همین است که در راپورت تقدیم شده حالا بنده رأی جدید آقایان را نمیدانم عرض کنم ولی عقیده شخص بنده این است که چون اعتبار است و اگر فرضاً یک پنج هزار دلار خرج کردند آن پنج هزار دلار را بعد از آن خواهند گرفت و اگر همان ۲۰ هزار دلار هم نوشته شود فرقی نخواهد داشت .

نایب رئیس - آقای اقبال السلطان (اجازه) اقبال السلطان - دیروز در کمیسیون بودجه وقتی راجع با اعتبار سی هزار دلار برای مخارج مسافرت مستخدمین مذاکره می شد بنده هم عقیده هم این بود که آن سی هزار دلاری را که دولت پیشنهاد کرده بود تغییر بدهند زیرا در موقع اعتبار ۲۰ یا سی یا ۴۰ هزار دلار وقتیکه آن مخارجی را که آن ها باید بکنند می کنند و صورت آن را خواهند داد اگر زیاد بود باقی ماندن آن را مسترد خواهند نمود فرض بفرمائید شما ۲۰ هزار دلار تصویب کردید و آن ها ۳۰ هزار دلار خرج کردند البته آن ده هزار دلار بعد از آن که صورت خرج خود را دادند دولت مجبور خواهد بود بآن ها بدهد و مخارج آن ها هم بموجب صورت و اسنادی است که بوزارت مالبه تقدیم خواهند کرد و تصدیق می کنید این اشخاص که برای اصلاحات مالبه یک مملکتی می آیند و می خواهند یک کارهایی در این جا کرده باشند که برای خودشان اسمی داشته باشد در بدو ورود نمی آیند یک خرج تراشی و یک مخارج فوق العاده ای برای دولت بکنند و البته همان اندازه مخارج لازم را که دارند خرج خواهند کرد و یک مخارج مهمی که اسباب ضرر دولت باشد نخواهند کرد لذا بنده همان طور که در کمیسیون عرض کردم عقیده دارم همان ۳۰ هزار تومان تصویب شود و بعد صورت خرجش به مجلس خواهد آمد .

نایب رئیس - آقای رئیسالتجار

رئیس الوزرا - چنانچه عرض کردم بعضی از این مستخدمین با قایل بودند و بعضی از آنها را که در مملکت ما

(اجازه) رئیسالتجار - بنده در کمیسیون جزو اشخاصی بودم که بیست هزار دلار رای دادم برای این که دوازه نفر بیشتر نباشند ولی حالا آقای رئیس الوزرا می فرمایند ۲۱ نفرند بنده گمان می کنم که دولت نباید متحمل مخارج هر ۲۱ نفر بشود البته مخارج همان ۱۲ نفر را خواهد داد و چون اعتبارات فرق نمی کند ۲۰ هزار یاسی هزار دلار باشد و فرض هم ۲۰ هزار دلار تصویب کردیم و اگر سی هزار دلار را خرج کردند بقیه را بموجب اسناد - یافت خواهند داشت و این هم می فرمائید ۲۱ نفر اند لذا بنده عرض می کنم مخارج هبال و اطفال آن ها دیگر راجع بدولت نیست . **نایب رئیس** - آقای سدید - الملک .

سدیدالملک - بنده عرض می کنم خیلی غریب است مایک رئیس مالبه میآوریم که پنجاه کرور مالبه مملکت را بدست او می سیاریم ولی هنوز نیامده در اطراف اوسوه ظن پیدامی کنیم و نمی خواهیم سی هزار دلار بدست او بدهیم . (بعضی از نمایندگان - سوهظن ندارد)

سدیدالملک - پس اگر سوه ندارد چرا نمی خواهید این اعتبار را با او بدهید البته هر چه باومی دهند اگر او را درست می دانید صورت حسابش را تماماً خواهد داد . **مخبر** - چون این کسر در کمیسیون بودجه شده است بنده لازم می دانم توضیح بدهم که کمیسیون بودجه بهیچوجه من الوجوه سوه ظنی راجع باین قضیه نداشت کمیسیون بودجه و مجلس که رای باین لایحه می دهند با کمال احتیاط این رای می دهند و اگر کمیسیون بودجه یک نظری راجع باین اعتبار اتخاذ کرده برای این بوده است که همان طور که آقای رئیسالتجار فرمودند در نظر گرفته شد که ای ۱۲ نفر مسافر ۲۰ هزار دلار تخمباً کافی است و مخصوصاً گفتیم اگر علاوه بر این مبلغ هم خرج کردند همانطور که اگر کمتر خرج کردند فوراً بحدود دولت می دهند کسری را هم از صندوق دولت دریافت خواهند داشت این است که موافق آنچه که عرض کردم نمیتوانم نظریه دولت را از طرف کمیسیون قبول کنم و الاحکمش این است که اگر آقای رئیس الوزرا قبول نمایند همین بیست هزار دلار میباشد و الا اول به بیست هزار دلار رأی گرفته شود در صورتیکه بعد سی هزار دلار رأی بدهند .

رئیس الوزرا - چنانچه عرض کردم بعضی از این مستخدمین با قایل بودند و بعضی از آنها را که در مملکت ما

بآنها بگوید که شما که با بران میآئید مجرد و تنها بیاید و البته مستخدمی که با فامیلش میآید نمیشود گفت خرج خود ترا میدهم و خرج فامیل ترا نمیدهم این مسئله را باید رجوع کرد بسابقه ای که در وزارت مالیه بوده و در وزارت مالیه هم گویا مرسوم بوده است مستخدمینی که از خارج میآمده اند مخارج فامیل آنها هم بادولت بود (خطاب - بوزیر مالیه) چنین نیست آقای وزیر مالیه؟

وزیر مالیه - همینطور است .

رئیس الوزراء - بملاوه این مبلغ چون اعتبار است خوب است عجلتاً همان سی هزار دلار تصویب شود و بعد که آمدند صورت حسابش را خواهند داد و در صورتیکه زیادی باشد در جزء حقوقشان محسوب خواهد شد .

وزیر مالیه - برای تأیید فرمایشات آقای رئیس الوزراء و استحضار آقایان عرض میکنم برای مستخدمین خارجی بلژیکی يك نظامنامه و اصول مخصوصی موجود است که برای مخارج مسافرت آنها هم که متاهل یا غیر متاهل هستند مقداری قرار داده شده است چون مخارج مسافرت عبارت از مخارجی است که در فاصله حرکت باو داده میشود ام از اینکه این مخارج برای خودش باشد یا برای اشخاصی که همراه او حرکت میکنند البته بعضی از آنها عیال و اطفال دارند که با خود با بران میآورند و میگویند چون ما مجبوریم با بران بیاییم و اطفال خود را هم همراه میآوریم این مخارج را هم دولت بایست بدهد این است که برای هر کدام میزانی معین شده است که در مورد رئیس با عضو یا متاهل یا غیر متاهل متفاوت است برای اشخاص هم این ترتیب باید منظور شود آنها هم مستخدمند دوازده نفرند البته نفر از بعضیها متاهلند و خرج آنها را باید دولت منحل شود

بعضی چون درجه بالا دارند باید در کشتی و راه آهن بلیط درجه اول بگیرند و آن علاوه را باید متحمل شد بملاوه سی هزار دلار برای مخارج مسافرت این عده از واشنگتن بطهران مبلغ زیادی نیست يك مسافرتی که سابقاً از طهران بیاریس بصد تومان یا صد و پنجاه میشد امروز با هزار و پانصد تومان میشود .

مخارج مسافرت فوق العاده گران است گذشته از اینها این مبلغ بطور اعتبار تصویب میشود و اگر چیزی زیاد آمد مسترد خواهند داشت .

نایب رئیس - گمان میکنم مذاکرات کافی است اگر آقایان موافق باشند بیست هزار دلار را تبدیل میکنم بسی هزار دلار . . .

محمد هاشم میرزا - ابتداء به بیست هزار دلار رأی گرفته شود و بعد

و در صورتیکه قبول نشد بسی هزار دلار رأی خواهند داد

نایب رئیس - پس رأی میگیریم همه را پورت کمسیون

رئیس الوزراء - بنده عرضی دارم .

نایب رئیس - بفرمائید

رئیس الوزراء - ما که نمیدانیم مخارج تعقیبی مسافرت آنها چقدر است آنها خودشان يك مخارجی را حساب کرده اند و هم پیشنهاد کرده اند سی هزار دلار فرستاده شود .

حالا اگر اینجا تصویب شود بیست هزار دلار باشد و آنها سی هزار دلار خرج کردند چه باید کرد؟ آیا باید از خودشان خرج کنند اینکه صحیح نیست و اگر هم بخواهم دومرتبه مراجعه بمجلس بکنیم و بگوئیم بیست هزار دلار کم است و باید سی هزار دلار تصویب شود آنهم اسباب تأخیر حرکت آنها خواهد شد .

مخبر - بنده يك استمراجی از بعضی از اعضاء کمیسیون بودجه کردم به بنده اجازه میدهند که پیشنهادات را قبول کنیم یعنی بیست هزار دلار تبدیل بسی هزار دلار شود .

نایب رئیس - مجدداً قرائت میشود و رأی میگیریم .

مجدداً ماده پنجم با تبدیل بیست هزار دلار بسی هزار دلار (و تبدیل سایر متضمنین به هشت نفر متضمن فوق الذکر) (بشرح گذشته قرائت شد)

نایب رئیس - آقایانیکه با این ماده موافقت قیام فرمایند

(اکثر آقایان قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد شور در کلیات لایحه است آقای محقق العلماء (اجازه)

محقق العلماء - میخواستم از آقای مخبر و رئیس محترم دولت سؤال کنم که آیا در کمیسیونهای مربوطه راجع بمستخدمین خارجی هیچ مذاکره شده است (فقط خیانت عرض نمیکنم) عرض میکنم -

اگر خدای نخواست از آنها تقصیری یا تصویری بظهور رسید مذاکره شده است که با اینهمه خسارات تکلیف دولت با آنها چیست؟

مخبر - این مطلب بطور کلی در تمام کنتراتهایی که بعمل آمده و میآید منظور شده میشود راجع باین مستخدمین هم در آن مواد فرعی که اختیار بدولت داده شده این مسئله پیش بینی شده است .

نایب رئیس - آقای مستشار السلطنه

(اجازه)

مستشار السلطنه - موافقم

نایب رئیس - آقای رفعت الدوله

رفعت الدوله - بنده هم موافقم .

نایب رئیس - معلوم میشود مخالفی نیست رأی میگیریم بکلیه لایحه باورقه آقایانی که موافقت ورقه سفید خواهند داد و آقایانی که مخالفند ورقه کبود (در اینموقع استخراج آراء بعمل آمده و نتیجه بطریق ذیل حاصل گردید)

عده حضار هفتاد و چهار نفر؛ ورقه سفید علامت قبول شصت و شش ورقه کبود علامت رد سه و امتناع پنج

نایب رئیس - لایحه استخدام هشت نفر مستخدمین امریکائی با کثرت شصت و شش رأی از هفتاد چهار نفر رأی دهند کان تصویب شد . آقای آقا میرزا ابراهیم خان تقاضای بیست روز مرخصی نموده اند و کمیسیون هم تصویب کرده است را پورت کمیسیون عرایض قرار میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون عرایض و مرخصی تقاضای مرخصی آقای آقا میرزا ابراهیم خان نماینده محترم را مطابق درخواست خودشان بیست روزه تصویب می نماید ابتداء از روز حرکت خواهد بود طباطبائی تبریزی

نایب رئیس - آقایانی که مرخصی بیست روزه آقای آقا میرزا ابراهیم خان نمایندند قزوین را تصویب می کنند قیام میفرمایند .

(اکثر نمایندگان قیام فرمودند)

نایب رئیس - تصویب شد چون چیزی بظهر نمانده است و زیاده بر این هم حق آقای رئیس را غصب نکنیم اگر آقایان اجازه میفرمایند جلسه را ختم کنیم جلسه آتیه روز پنجشنبه چهار ساعت بظهر مانده دستور لایحه ممیزی عمومی و اجازه تأدیبه قرصه به عادل خان زیادخان و لایحه اعتبار برای هیئت اعزامیه بسواحل بهر خزر (مجلس یک ربع ساعت قبل از ظهر ختم شد .)

مؤتمن الملك

جلسه ۱۳۴

صورت مشروح مجلس یوم شنبه ۲۲ سنبله ۱۳۰۱ مطابق ۲۱ محرم الحرام ۱۳۴۱

مجلس دو ساعت ونیم قبل از ظهر بریاست آقای مدرس نایب رئیس تشکیل گردید .

صورت مجلس یوم ۲۳ شنبه بیستم سنبله را آقای امیرناصر قرائت نمودند .

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)